

Shakespeare för barn

Teater "i" spelar Trettondagsafton

"Teater i" från Huskvarna är en fri teatergrupp som gör en version av **Trettondagsafton** på cirka en halvtimme. Ensemblen inbjuder barnen att delta:

- Vad ska Malvolio mer göra när han möter Olivia som han tror är kär i honom? frågar Tobias publiken under pjäsens gång.

- Snubbla, skriker ett av barnen.

- Vi brukar få alla möjliga förslag, skrattar Matthias Thorbjörnsson, en av skådespelarna i gruppen. Barnen tycker om att få vara delaktiga.

Utbytta är Malvolios kända gula strumpor mot något mer 'up-to-date'. Här bär han i stället pråliga cowboystövlar och leopardkalsonger. Barnen hänger med bra och tycker det är roligt. Att som publik veta mer än de flesta på scenen tycks roa barn än mer än vuxna. Här vet man att Cesario egentligen är Viola, att Sebastian har överlevt, att Malvolio blir lurad osv.

Att spela en förväxlingskomedi som *Trettondagsafton* för barn på mellanstadiet fungerar mycket bra. "Teater i" spelar på skolor, på bibliotek och var helst publiken får plats. Själva behöver ensemblen inga stora ytor och man spelar i befintlig belysning.

Scenografin är enkel. Ett stort segel fungerar både som båt, som fond för såväl hovet som trädgården, men också som "provhytt" där skådespelarna kan göra snabba klädbyten.

Matthias Thorbjörnsson, Christian Arin och Vera Jovanovic har både regisserat och gjort scenografin. De spelar också alla roller. Nåja, de tre skådespelarna lyckas berätta historien genom att gestalta Viola, Sebastian, Orsino, Olivia, Tobias och Andreas Blek af Nosen. Dessutom finns en berättare som för handlingen fram till de nedslag man gör i pjäsen. Vissa skeenden har förstas utslutits eller smälts samman, och de utelämnade rollerna har ibland lånat ut en del av sina repliker till andra.

- Förutsättningen har varit att vi ska kunna spela pjäsen överallt, säger Vera Jovanovic som spelar både Viola och Sebastian. Därför har vi bantat ner ursprungliga idéer och sökt enkla lösningar, något som är väldigt inspirerande och kreativt. Att berätta

Matthias Thorbjörnsson, Vera Jovanovic och Christian Arin i sin version av Trettondagsafton. Foto: Jan Dzedins

den här historien på tre personer kräver snabba byten och därmed ett minimum kläder och rekvisita. I början var vi väldigt entusiastiska över klädförråden och ville klä upp både hertig och grevinna, men insåg att det inte skulle vara möjligt. I stället blev det mer och mer avskalat och vi hamnade till slut på hattar och tröjor i olika färger och det fungerar förvånansvärt bra.

"Hatt-och mässteater" fungerar lika bra nu som på Shakespeares tid, särskilt när man spelar för barn, som inte tycks ha några problem med att en roll som Tobias ibland måste spelas av olika personer. Bara han har sin obligatoriska hatt på huvudet.

- **Vi har improviserat fram vår version** utifrån själva pjäsen men under föreställningen kan också publiken vara delaktig, säger Matthias Thorbjörnsson och nämner en typisk situation:

- Brevet! Brevet! ropar barnen och hjälper den intet ont anande Malvolio att hitta det falska brevet, när han promenerar i Olivias trädgård.

- Dom är där bakom!!! hojtar de i samma scen när händelsen följs i smyg av Tobias och Andreas, som låtsas nervösa och gör allt för att tysta den uppspelade publiken.

Det hela började med att Kulturskolan i Jönköping beställde en föreställning för mellanstadiet. Ensemblen började fundera på om man kunde presentera just Shakespeare på ett

roligt sätt som barn förstår.

- Vi ville ta något de kan känna igen som till exempel relationen mellan bror och syster, förväxlingar och missuppfattningar, menar Vera. Det är betydligt svårare att ta upp komplicerade kärleksproblem som de inte kan relatera till. *Trettondagsafton* är på så sätt ganska oskyldig och dessutom rolig.

- Vi pratade en del om hur vi skulle sluta pjäsen, hur vi skulle göra med Malvolio som ju annars säger att han ska hämnas. Vi bestämde oss för att låta det vara med hämnden och släpper i stället ut honom så han får vara med i gemenskapen.

Även om det inte var så som Shakespeare skrev, är det väl ett nog så bra budskap, inte bara för fjärdeklassare.

Text: Roland Heiel

Hur var föreställningen? Vi frågade några 10-åringar när Teater "i" besökte Smålandsstenar:

- Det var bra för dom var bara tre stycken och blev till sju ungefär. En kille blev en tjej och det var roligt.

- Dom var bra för att dom kom ihåg vad dom skulle säga och så var dom väldigt snabba och duktiga.

Kontakt med Teater "i": 036 - 39 69 70; www.teateri.com

...och Dockteater Tittut presenterar

Romeo å Julia ... åsså lilla Puck

Dockteatern Tittut i Stockholm är teatern för de allra yngsta. Man har funnits i ett kvarts sekel och framför allt spelat för barn mellan 2 och 5 år men på senare år även för något äldre barn. Gruppen har gjort sig känd bl.a. för att också ta upp de något svårare frågorna, som t.ex. kärlek och vänskap, rädsla och sorg. Man turnerar i landet med shakespeareinspirerade *Romeo å Julia ... åsså lilla Puck*, en föreställning för barn från 3 år.

Romeo å Julia ... åsså lilla Puck är en "mjausikal" med mycket musik av gruppens kompositör Leif Hultqvist. De minsta barnen har lättare att identifiera sig med den lilla dockan än den stora människan, säger regissören Ing-Mari Tirén, som också påpekar vikten av rena, klara former och färger, rim och ramsor, sång och humor som ingredienser i de pjäser de gör.

Romeo å Julia ... åsså lilla Puck. Eva Grytts kattdockor är ca 50 cm höga i naturlig storlek. Foto: Paul Knispel

Puck känner vi som en spjuver från *En midsommarnattsdröm*, och nu har man blandat in figuren i *Romeo och Julia*. Christer Dahl, som skrivit manus fritt efter Shakespeare, ville spela *Romeo och Julia* för barn och frågade regissören Ing-Mari Tirén. "Ja med katter då!" svarade hon, och så blev det. Katterna är mjuka, vackra, rätt rejäla, cirka 50 cm höga.

Jo visst är det bra att barn får ta del av världen som den är med alla de 'svårare frågorna', men *Romeo och Julia* är väl ingen barnpjäs direkt?

– Nej, och vi spelar inte pjäsen som den är, vi har förstått fått göra ett lyckligt slut, eftersom vi spelar för små barn, säger Ing-Mari Tirén och berättar historien i korthet:

– Den bygger på att Puck ibland leker med *Romeo* från den röda familjen och ibland med *Julia* från den vita, han tycker lika mycket om dem båda, men han vill att de ska leka alla tre. Det kan de nu inte för att släkterna är osams, men vid ett tillfälle för Puck listigt samman *Romeo* och *Julia*. De blir blyxtkära och lille Puck blir lite svartsjuk, för nu bryr de ju sig bara om varann och har inte tid att leka med honom.

De tre dockorna är gjorda av Eva Grytt och sköts bakifrån med pinnar på olika dockdelar av två synliga 'spelare'. Tekniken kallas bunraku och kommer från Japan, och detta är en förenklad variant.

– Målet för spelarna Helene Berg och Sven Wagelin-Challis är att *inte* synas, och det är en konst i sig, eftersom man faktiskt står mitt på scen, menar Ing-Mari Tirén.

Hon berättar också hur barnen engagerar sig och under föreställningens gång får sina alldeles egna kattfavoriter. Men för barnen tycks huvudsaken ändå vara att familjerna blir sams och alla kan leka tillsammans.

Slutet gott, allting gott!

Text: Roland Heiel

Romeo: "Ljuvliga Julia, din tass vill jag röra och därigenom min egen tass lycksaliggöra." Foto: Paul Knispel

Turnéplan för *Romeo å Julia ... åsså lilla Puck*

17-20 + 22-23 dec. i år och 2-6 + 11-12 jan. 2003 spelar man i egen lokal på Lundagatan 33 i Stockholm. I övrigt: 11-16 jan. på Gustavsbergsteatern på Värmdö; 18 jan. i Järfälla; 20-21 jan. i Motala; 22 jan i Rimfors; 23-25 jan. på Stadsbibl. i Norrköping; 29-30 jan. i Linköping; 31 jan. Lidingsö 1 feb på Ekerö; 2 feb. på Midsommargården, Hägersten; 4-7 feb. i Västerås; 8 feb. i Surahammar; 10-14 feb. på Lidingsö; 3-7 mars i Dalarna (prel); 8 mars i Järfälla; 11-16 mars i Gävleborgs län.

Kontakt: 08 - 720 75 99; www.dockteatern-tittut.com